

[Edvard Sørensen.]

sætning af, at der ikke fra regeringens og rigsdagens side skabes større forbrug, eller at vi føres længere ud i inflationen, end vi er i øjeblikket.

Mulighederne for den private opsparing må udvikles og fremmes, gennem lovforanstaltninger bør opsparing opmuntres, og det er vel almindelig kendt, at der også her på rigsdagen arbejdes med forslag i den retning. Kræfterne må samles om at få fjernet indgrebene overfor erhvervslivets egen dispositionsret. Der må gennem frilisterne skabes mulighed for indførelse af så mange færdisvarer, at en sund konkurrence opstår og vi dermed kan få mulighed for at få billigere og bedre varer end under den nuværende ordning.

Der kan heller ikke være tvivl om, at importørerne kan købe billigere, når de ikke er bundet til at købe varerne i et bestemt land. Ved at skabe denne konkurrence kan prisloven ophæves. Det eneste princip, der kan skabe den rette prisdannelse, er den sunde konkurrence. Vi ønsker ikke at skabe vanskeligheder for de industrier, der bygger på et sundt, konkurrencedygtigt grundlag, men vi må se i øjnene, at der kan være opstået industrier under krigen, som ikke har konkurrencemuligheder i dag, uden at der føres en stærk beskyttelsespolitik, som giver dyrere og i mange tilfælde dårligere varer til befolkningen og derved øger befolkningens udgifter til det daglige forbrug.

Det må også være et mål at stile efter, at erhvervslivet er konkurrencedygtigt, inden Marshallhjælpen hører op. Hvis det ikke sker, vil der være mulighed for at fortsætte den planøkonomiske politik, som det er socialdemokraternes ønske at fortsætte med for bl. a. derigennem at nå deres mål, den socialistiske stat.

På de offentlige budgetter må der gennemføres besparelser. De offentlige beskæftigelsesarbejder, det kan blive nødvendigt at sætte ind overfor en betydelig arbejdsløshed, må såvidt muligt have produktive formål. Vi kender fra 30erne mange eksempler på uproduktivt arbejde. Men det afgørende er selvfølgelig, at der føres en erhvervs politik, der giver mulighed for naturlig beskæftigelse i produktionen.

Det må tages op til undersøgelse, om der ikke ved boligstøtteleven er noget at rette ved den måde, hvorpå finansieringen foregår; derunder også, om det ikke var rimeligt, at der blev indført en anden afdragsordning for boligstøttelån.

Vor stilling til Marshallpengene er kendt

gennem vor udsendelse til offentligheden for nogen tid siden. Vi ønsker, at Marshallpengene skal afskrives på statens reguleringskonto, og at de lån til forbedring af produktionen, som det kan blive nødvendigt at give, gives gennem de normale kanaler, og at nationalbanken støtter bankernes og sparekassernes muligheder for at have likvid kapital til denne opgave ved belåning af obligationer og for kreditforeningernes vedkommende ved opkøb af obligationer for derved at støtte kursen og holde en rimelig rente.

De lån, der skal gives til disse opgaver, må ikke, som det i nogle tilfælde er sket, have fortrinsstilling forud for første prioritet. Ved at give en sådan fortrinsstilling svækkes mulighederne for, at vore kreditforeninger giver større lån i første prioritet, end tilfældet er i dag, og der er ingen tvivl om, at den størst mulige førsteprioritet er en fordel for enhver ejendomsbesidder. Man kan vel også her drage i tvivl, om det er rigtigt at give så store boligstøttelån som nu, idet der er beviser for, at man ikke ønsker den størst mulige førsteprioritet i disse ejendomme.

Tiden er også inde til, at de mange rabatordninger må afvikles. Rabatordningerne koster os over 300 mill. kr. om året. Det kan ikke fortsætte, og det bør heller ikke fortsætte. Disse rabatordninger er indført under helt andre forhold end dem, der råder i dag. Da kødrabatkortene blev indført i 30erne, var det vel nærmest for at forøge forbruget i den tid, landbrugets varer var omtrent usælgelige. De øvrige rabatordninger har vi fået under krigen dels på grund af varemangel, dels på grund af lovgivningen om løn- og prisstop. Alle disse begrundelser findes ikke mere, men rabatkortene har vi stadig som et løntillæg. Når vi nu ønsker dem afviklet, vil man sige: ja, men så stiger pristallet og dermed lønningerne og omkostningerne. Nogen indvirkning på pristallet kan det også få, men det kan vel modvirkes dels gennem den skattelettelse, der følger af at spare 300 mill. kr. om året, dels ved kompensation på anden måde. Hertil kommer, at forholdene er blevet så urimelige, som vi så det i efteråret, da vi ønskede hudeordningen ophævet: for at undgå en prisstigning på skotøj forhøjede man prisen på kød. Ja, det er et typisk eksempel på, hvad planøkonomien fører ud i, og det må være en grund mere til at få disse ordninger afviklet.

På et andet område kan man indføre besparelse for skatteyderne, nemlig ved nedbringelse af underskuddet på statsbanerne.